

[Ellen Strange Petersen.]

men vi har i udvalget tiltrådt, at man afventer von Eyben-udvalgets betænkning.

I det hele taget regner vi i min gruppe ikke med, at alle problemerne for efterskolerne, deres lærere og elever, er løst med denne lov. Vi kunne godt ligesom folkesocialisterne have skrevet en fristil om de uløste spørgsmål, men jeg skal nøjes med at nævne et par af dem i flæng.

Et af de spørgsmål, vi nok må vende tilbage til, er navnevirkvaret. Loven hedder altså lov om efterskoler, men nogle af efterskolerne hedder ungdomsskoler, og nu bliver også „ungdomshøjskole“ en tilladt betegnelse. I lovforslaget vedrørende fritidsundervisning opereres der med begreberne „ungdomsskole“ og „ungdomskostskole“, som altså er noget andet end det, vi taler om i dag. Det ville nok være en fordel, om man fik ensartede betegnelser for ensartede skoleformer og forskellige betegnelser for forskellige former.

Lærernes uddannelse og videreuddannelse er et andet problem. Vi har ikke i min gruppe på nuværende tidspunkt ønsket at stille særlige krav til efterskolens lærere og da slet ikke om en pligt til videreuddannelse, som ikke findes i andre skoleformer; men vi håber og tror, at efterskolen selv i egen interesse vil vogte over kvaliteten, og vi hilser med tilfredshed, at der kan gives stats-tilskud til læreres videreuddannelse. En sådan opmuntring og ikke tvang finder vi rigtig.

Et problem, som har været meget drøftet i undervisningsudvalget, er spørgsmålet om, hvorledes efterskolerne skal få kendskab til de særlige problemer, som nogle af eleverne møder med. Udvalget har henstillet til undervisningsministeren, at han formidler kontakt mellem de frie ungdoms- og efterskoler på den ene side og de myndigheder, børneværnsudvalg og andre, der henviser elever til skolerne, på den anden side med henblik på at få løst dette problem. Det er et meget vanskeligt område, og udvalget har ikke ønsket at give direktiver. Vi forstår efterskolernes vanskeligheder. De bør ikke fyldes med problembørn og især ikke med problembørn, hvis vanskeligheder de ikke kender; men på den anden side mener i hvert fald nogle af os i udvalget, at der vil være adskillige tilfælde, hvor det

mere er barnets omgivelser end det selv, der har skabt problemerne, og at man derfor må træde varsomt. Personlig vil jeg tro, at mundtlige oplysninger fra myndigheder til skoleledere må være at foretrække fremfor skriftlige beretninger.

Som det fremgår af dette og af de foregående ordføreres taler, har vi i udvalget interesseret os meget for efterskolens arbejdsvilkår, og jeg håber ikke, jeg har kedet formanden med at gengive noget af det. På mit partis vegne vil jeg hermed gerne anbefale såvel ændringsforslagene som lovforslagets vedtagelse.

Formanden: Nej, det har bestemt ikke været kedeligt.

Poul Dam: Andre ordførere har allerede talt om arbejdet i dette nye faste udvalg. Jeg vil da gerne føje min indstilling til: det har været et meget levende udvalgsarbejde — og det er det jo stadig væk; vi skal jo lang tid fremover sidde med fritidsundervisningen, et arbejde, hvorunder vi har haft en fri, åben og mangesidet diskussion, som kun i begrænset udstrækning har fået udtryk i betænkningen, men som sikkert vil vise sig nyttig i arbejdet i de kommende år med dette og andre skoleområder.

Vi har, som fru Ellen Strange Petersen nævnte, talt om mange forskellige ting, også om maden, og det er nu altså ikke kun en materiel side. Jeg tror nok, at de, der arbejder med kostskoler, ved noget om, at maden er et pædagogisk problem. Det er et spørgsmål om hele stemningen og humøret, om man kan give en tilstrækkelig god kost. Det skal med, lokaliteterne skal med, alt dette hører med i arbejdet og er på ingen måde underordnet eller uvæsentligt.

Det er godt, at denne lov er blevet fremskyndet; det er vigtigt, ikke mindst for skoleformer af denne art, at man ved, hvor man er, i god tid i forvejen; man skal budgettere og disponere, og en usikkerhed et år fremover ville have været højst ubehageligt. Når jeg siger: ikke mindst for disse skoleformer, er det jo, fordi vi her er på et område af vort skolevæsen, som har ganske overordentlig store økonomiske vanskeligheder. Jeg er slet ikke sikker på, at løsningen er blot en forøgelse af tilskuddene. Det er muligt, at en ændring af tilskudsformerne